

ERIMIELISYYTEMME

Erimielisyytemme ammattiliittokysymyksessä eivät ole ammattiliittojen periaatteellisen arvioinnin alalla. Ohjelmamme tunnetut kohdat ammattiliittojen osuudesta ja puolueen IX edustajakokouksen päätöslauselma ammattiliitoista², joita Trotski usein siteeraa, ovat (ja tulevat edelleenkin olemaan) voimassa. Kukaan ei kiistä sitä vastaan, että ammattiliittojen ja talouselinten on kietouduttava ja että ne tulevat kietoutumaan toinen toisensa kanssa („yhteenkasvaminen“). Kukaan ei kiistä sitä vastaan, että nykyinen maan taloudellisen elvyttämisen kausi vaatii, että ammattiliitot, jotka toistaiseksi ovat vain sanoissa tuotantoliittoja, muutetaan asteittaisesti todellisiksi tuotantoliitoiksi, jotka kykenevät nostamaan jaloilleen teollisuutemme perusalat. Lyhyesti sanoen, erimielisyytemme eivät ole periaatteellisia erimielisyyksiä.

Yhtä vähän erimielisyytemme koskevat kysymystä työkurin välttämättömyydestä ammattiliitoissa ja työväenluokan keskuudessa yleensä. Sellaiset puheet, että puolueemme eräs osa „päästää käsistään ohjokset“ ja jättää joukot vaistovaraisuuden voimain leikkikaluksi,

on tulos väärinkäsityksestä. Puolueainesten johtava osuus ammattiliitoissa ja ammattiliittojen johtava osuus työväenluokan sisällä jää edelleenkin kiistämättömäksi tosiasiaksi.

Vieläkin vähemmän erimielisyytemme koskevat ammattiliittojen Keskuskomiteoiden ja Ammattiliittojen Yleisvenäläisen Keskusneuvoston laadullisen kokoonpanon kysymystä. Kaikki ovat yhtä mieltä siitä, että näiden laitosten henkilökokoonpano ei ole likimainkaan ihanteellinen, että monet sotilaalliset ja muut mobilisatiot ovat tyhjentäneet liittoja, että liitoille on annettava takaisin niiden vanhat työntekijät, täydennettävä niitä uusilla, annettava niille teknillisiä välineitä j.n.e.

Ei, meidän erimielisyytemme eivät ole näissä kysymyksissä.

I

KAKSI TYÖLÄISJOUKKOIHIN SUHTAUTUMISEN MENETELMÄÄ

Erimielisyytemme ovat niissä kysymyksissä, jotka koskevat työkurin lujittamisen keinoja työväenluokan keskuudessa, menetelmiä työläisjoukkoihin suhtautumisessa, jotka on saatava mukaan teollisuuden elvyttämistyöhön, nykyisten heikkojen ammattiliittojen muuttamisen keinoja mahtaviksi, todella tuotannollisiksi ammattiliitoiksi, jotka kykenevät elvyttämään teollisuutemme.

On olemassa kaksi menetelmää: **pakoittamismenetelmä** (sotilaallinen menetelmä) ja **vakuuttamismenetelmä** (ammattiliittojen menetelmä). Ensinmainittu

menetelmä ei lainkaan sulje pois vakuuttamisen aineksia, mutta vakuuttamisen ainekset ovat siinä alistetut pakoittamismenetelmän vaatimuksille ja ovat sen apukeino. Toinen menetelmä puolestaan ei sulje pois pakoittamisen aineksia, mutta pakoittamisen ainekset ovat siinä alistetut vakuuttamismenetelmän vaatimuksille ja ovat sen apukeino. Näiden kahden menetelmän toisiinsa sotkeminen on yhtä sallimatonta kuin on armeijan ja työväenluokan samanlaisina pitäminen.

Hurmaantuneena sotilaallisilla menetelmillä saavutetusta menestyksestä armeijassa eräs puoluejohtajain ryhmä, jonka etunenässä on Trotski, arvelee, että nuo menetelmät voidaan ja täytyy siirtää työväen keskuuteen, ammattiliittoihin, jotta voitaisiin saavuttaa samanlaista menestystä ammattiliittojen lujittamisen alalla, teollisuuden elvyttämisen alalla. Mutta tuo ryhmä unohtaa, että armeija ja työväenluokka ovat kokoonpanoltaan erilaisia, että armeijaa varten kelpaava menetelmä voi osoittautua työväenluokalle ja sen ammattiliitoille kelpaamattomaksi ja vahingolliseksi.

Armeija ei ole yhdenlaatuinen suure. Se muodostuu kahdesta yhteiskunnallisesta perusryhmästä, talonpojista ja työläisistä, joista talonpoikia on monta kertaa enemmän kuin työläisiä. Perustellessaan pakoittamismenetelmien pääasiallisen soveltamisen välttämättömyyttä armeijassa puolueen VIII edustajakokous² otti huomioon sen, että meidän armeijamme on pantu kokoon pääasiallisesti talonpojista, että talonpojat eivät lähde taistelemaan sosialismin puolesta, että heidät voidaan ja täytyy saada taistelemaan sosialismin puo-

lesta soveltamalla pakoittamismenetelmiä. Tästä joh-
tuivat sellaiset puhtaasti sotilaalliset vaikutuskeinot
kuin komissaarien ja poliittisten osastojen järjestelmä,
vallankumoukselliset tribunaalit, kurinpidolliset ran-
gaistukset, pelkkä nimittämissysteemi alhaalta ylös
saakka j.n.e.

Työväenluokka, päinvastoin kuin armeija, muodos-
taa yhdenlaatuisen yhteiskunnallisen ympäristön, joka
taloudellisen asemansa vuoksi on taipuvainen sosialis-
miin, ottaa helposti vastaan kommunistisen agitation,
järjestyy vapaaehtoisesti ammattiliittoihin ja kaiken
tämän vuoksi muodostaa Neuvostovaltion perustan,
sen voiman. Siksi ei ole ihmeellistä, että pääasiallisesti
vakuuttamismenetelmien soveltaminen on tullut tuo-
tannollisten ammattiliittojemme käytännöllisen työn
perustaksi. Tästä ovat johtuneet sellaiset puhtaasti
ammattiliittojen vaikutusmenetelmät kuin selittämi-
nen, joukkopropaganda, työläisjoukkojen aloitteellisuuden
ja omintakeisen toiminnan kehittäminen, valinnal-
isuus j.n.e.

Trotskin virhe on siinä, että hän aliarvioi armeijan
ja työväenluokan välisen eroavaisuuden, asettaa soti-
laalliset järjestöt ja ammattiliitot samalle laudalle,
yrittää nähtävästi tottumuksesta siirtää sotilaalliset
menetelmät armeijasta ammattiliittoihin, työväen-
luokan keskuuteen.

„Sotilaallisten menetelmien (käsky, rangaistus)“, sanoo
Trotski eräässä asiakirjassa, „ja ammattiliittojen menetelmien
(selittäminen, propaganda, omatoimisuus) paljas vastakkainaset-
taminen on kautskylaisten, menshevististen ja eserräläisten
ennakkoluulojen ilmausta... Työjärjestöjen ja sotilaallisten järjes-
töjen vastakkainasettaminen työväen valtiossa on sinänsä häpeäl-
listä antautumista kautskylaisuuden edessä“.

Niin sanoo Trotski.

Jos heitetään syrjään tarpeeton sanahelinä „kautskylaisuudesta“, „menshevismistä“ y.m., niin on selvää, että Trotski ei ole ymmärtänyt työväen- ja sotilaallisten järjestöjen välistä eroa, ei ole ymmärtänyt, että sotilaallisten menetelmien ja demokraattisten (ammattiliittojen) menetelmien vastakkainasettaminen on sodan lopettamisen ja teollisuuden elvyttämisen kaudella välttämätöntä, kiertämätöntä, että tämän vuoksi sotilaallisten menetelmien siirtäminen ammattiliittoihin on virheellistä ja vahingollista.

Tämä ymmärtämättömyys on ollut perustana hiljattain ilmestyneissä Trotskin väittelykirjasissa, jotka koskevat ammattiliittoja.

Tässä ymmärtämättömyydessä on Trotskin virheiden lähde.

II

TIETOINEN DEMOKRATISMI JA PAKOLLINEN „DEMOKRATISMI“

Eräät ajattelevat, että puheet demokratiasta ammattiliitoissa ovat tyhjää sanahelinää, muotia, joka on johtunut eräistä puolueen sisäisen elämän ilmiöistä, että demokratiasta „jaaritleminen“ alkaa ajanoloon kyllästyttää ja kaikki lähtee menemään „vanhaa latua“.

Toiset arvelevat, että demokratismi ammattiliitoissa on asiallisesti myönnytys, pakollinen myönnytys työläisten vaatimuksille, että tässä on kysymyksessä pikemminkin diplomatia kuin todellinen ja oikea asia.

Sanomattakin on selvää, että niin toiset kuin toisetkin toverit erehtyvät suuresti. Demokratismi

ammattiliitoissa, s.o. se, mitä tavallisesti nimitetään „proletaarisen demokratian normaaleiksi menetelmiksi liittojen sisällä“, on työväen joukkojärjestöille ominaista tietoista demokratismia, joka edellyttää tietoisuutta vakuuttamismenetelmien järjestelmällisen soveltamisen välttämättömyydestä ja hyödyllisyydestä ammattiliittoihin järjestyneiden työläisten miljoonasiin joukkoihin nähden. Ilman tällaista tietoisuutta demokratismi muuttuu tyhjäksi sanahelinäksi.

Niin kauan kun oli sota ja vaara kynnyksellä, meidän järjestöjemme kehoitukset „rintaman avuksi“ saivat osakseen toimeliasta vastakaikua työläisten keskuudessa, sillä tuhoutumisen vaara oli liian kouraantuntuva, sillä tällä vaaralla oli aivan konkreettinen ja kaikille silmynnähtävä muoto: Koltshakin, Judenitshin, Denikinin, Pilsudskin ja Wrangelin armeijat, jotka etenivät ja palauttivat tilanherrojen ja kapitalistien valtaa. Silloin joukkojen nostattaminen ei ollut vaikeaa. Mutta nyt, jolloin sotilaallinen vaara on poistettu ja uusi vaara, taloudellinen vaara (taloudellinen rappiotila), ei ole joukoille likimainkaan niin kouraantuntuva, ei laajoja joukkoja voida nostattaa pelkillä kehoituksilla. Viljan ja kankaiden puutetta tuntevat tietysti kaikki, mutta ensinnäkin ihmiset tulevat kuitenkin jotenkuten toimeen ja tavalla tai toisella saavat hankituksi itselleen viljaa ja kankaita, jonka vuoksi viljan ja tavaroiden puuttumisen vaara ei hätyytä joukkoja likimainkaan niin voimakkaasti, kuin niitä hätyytti sotilaallinen vaara; toiseksi, kukaan ei ryhdy väittämään, että taloudellinen vaara (veturien, maatalouskoneiden, tekstiilitehtaiden ja metallinjalostustehtaiden riittämättömyys, sähköasemia varten

tarvittavien koneistojen riittämättömyys j.n.e.) on joukkojen tietoisuudelle yhtä realinen kuin oli äskettäin sotilaallinen vaara. Työväenluokan miljoonajoukkojen panemiseksi liikekannalle taloudellista rappiotilaa vastaan on kohotettava laajojen joukkojen aloitteellisuutta, tietoisuutta ja omintakeista toimintaa, on saatava ne konkreettisten tosiasioiden perustalla vakuuttuneiksi siitä, että taloudellinen rappiotila on yhtä realinen ja uhkaava vaara, kuin eilen oli sotilaallinen vaara, on saatava miljoonat työläiset demokraattisesti rakennettujen ammattiliittojen kautta teollisuuden elvyttämistyöhön. Vain siten voidaan talouselimien taistelu taloudellista rappiotilaa vastaan tehdä koko työväenluokan sydämenasiaksi. Ilman sitä ei voida saavuttaa voittoa taloudellisella rintamalla.

Lyhyesti sanoen: tietoinen demokratismi, proletaarisen demokratian menetelmä liittojen sisällä on tuotannon ammattiliittojen ainoa oikea menetelmä.

Pakollisella „demokratismilla“ ei ole mitään yhteistä tämän demokratismien kanssa.

Lukiessa Trotskin kirjasta „Ammattiliittojen merkitys ja tehtävät“ voisi luulla, että „myöskin“ Trotski on asiallisesti „demokraattisen“ menetelmän kannalla. Sen vuoksi eräät toverit ajattelevat, että kysymys ammattiliittojen työmenetelmistä ei ole erimielisyyksiemme aiheena. Mutta se on aivan väärin. Sillä Trotskin „demokratismi“ on pakollista, puolinaista, periaatteetonta, ja sellaisena se vain täydentää sotilaallis-byrokraattista menetelmää, joka ei kelpaa ammattiliitoille.

Päätelkää itse.

Marraskuun alussa 1920 Keskuskomitea päättää ja ammattiliittojen V Yleisvenäläisen konferenssin kommunistiryhmä vie läpi päätöksen, että „tarvitaan mitä tarmokkainta ja hyvin suunnitelmallista taistelua sitä vastaan, että sentralismi ja militarisoidut työmuodot rappeutuvat byrokratismiksi, omavaltaisuudeksi, formalismiksi ja ammattiliittojen pikkumaiseksi holhoamiseksi... ja että myöskin Tsektraniin (Trotskin johtamaan Liikennetyöläisten ammattiliiton Keskuskomiteaan) nähden alkaa mennä ohii näiden erikoisoloista johtuneiden erikoisten johtomenetelmien aika, joiden vuoksi muodostettiin Glavpolitputj (Liikennelaitoksen poliittinen päähallinto) ja jotka johtuivat erikoisista olosuhteista“, että tämän vuoksi konferenssin kommunistiryhmä „kehoittaa Tsektrania voimistamaan ja kehittämään liiton sisällä proletaarisen demokratian normaaleja menetelmiä“ velvoittaen Tsektranin „osallistumaan toimeliaasti Ammattiliittojen Yleisvenäläisen Keskusneuvoston yleiseen työhön kuuluen sen kokoonpanoon samanlaisilla oikeuksilla kuin muutkin ammattiliittoyhtymät“ (kts. „Pravda“ № 255). Mutta tästä päätöksestä huolimatta Trotski ja Tsektran toteuttavat edelleenkin koko marraskuun ajan entistä puolibyrokraattista, puolisotilaallista linjaa nojautuen vanhaan tapaan Liikennelaitoksen poliittiseen päähallintoon ja Vesiliikennelaitoksen poliittiseen päähallintoon yrittäen „ravistella“ Ammattiliittojen Yleisvenäläistä Keskusneuvostoa ja hajoittaa sen pitäen kiinni Tsektranin etuoikeutetusta asemasta muiden ammattiliittoyhtymien joukossa. Eikä siinä kaikki. Kirjeessään „Keskuskomitean Poliittisen byroon jäsenille“ marraskuun 30 pnä Trotski lausuu yhtä „odottamattomasti“, että

„Vesiliikennelaitoksen poliittista päähallintoa ei missään tapauksessa saa vielä laskea hajalle... lähimpien kahden kolmen kuukauden aikana“. Ja mitä sitten seurasi? Kuuden päivän kuluttua tämän kirjeen kirjoittamisesta (joulukuun 7 p:nä) tuo samainen Trotski äänestää yhtä „odottamattomasti“ Keskuskomiteassa sen puolesta, että „Liikennelaitoksen poliittinen päähallinto ja Vesiliikennelaitoksen poliittinen päähallinto lasketaan viipymättä hajalle ja niiden kaikki työntekijät ja varat siirretään ammattiliittojärjestölle normaalin demokratismin perustalla“. Ja hän äänestää tämän puolesta Keskuskomitean 8 jäsenen joukossa sen 7 jäsentä vastaan, jotka pitivät näiden laitosten hajallelaskemista jo riittämättömänä ja vaativat sen lisäksi Tsektranin nykyisen jäsenistön vaihtamista. Pelastaakseen Tsektranin nykyisen jäsenistön Trotski äänestää Tsektranin poliittisten päähallintojen hajallelaskemisen puolesta.

Minkälaisia muutoksia oli tapahtunut näiden kuuden päivän aikana? Ehkä rautatieliäiset ja vesiliikennetyöläiset olivat kehittyneet näiden kuuden päivän aikana niin paljon, että Liikennelaitoksen poliittinen päähallinto ja Vesiliikennelaitoksen poliittinen päähallinto lakkasivat olemasta niille välttämättömiä? Tai ehkä tämän lyhyen kauden aikana oli tapahtunut tärkeä muutos sisäisessä tai ulkoisessa poliittisessä tilanteessa? Ei tietenkään. Asia on niin, että vesiliikennetyöläiset vaativat jyrkästi Tsektranilta poliittisten päähallintojen lakkauttamista ja Tsektranin jäsenistön vaihtamista, ja peläten tappiota ja toivoen voivansa säilyttää edes Tsektranin vanhan jäsenistön Trotskin ryhmän oli pakko perääntyä, tehdä osittaisia

myönnytyksiä, jotka muuten eivät tyydyttäneet ketään.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Tuskinpa tarvitsee todistella, että tällä pakollisella, puolinaisella ja periaatteettomalla „demokratismilla“ ei ole mitään yhteyttä niihin „proletaarisen demokra-tian normaaleihin menetelmiin liittojen sisällä“, joita puolueen Keskuskomitea suositteli jo marraskuun alussa ja jotka ovat niin välttämättömiä meidän tuotannollisten ammattiliittojemme uudestisyntyttä-misessä.

* * *

Neuvostojen edustajakokouksen kommunistiryhmän väittelykokouksessa⁴ pitämässään loppulausunnossa Trotski vastusti poliittisen aineksen tuomista ammatti-liittoja koskeviin kiistoihin väittäen, että politiikalla ei ole siinä mitään tekemistä. Täytyy sanoa, että Trotski on tässä perinpohjin väärässä. Tuskin tarvitsee todistella, että työväen ja talonpoikaiston valtiossa ei voida toteuttaa mitään tärkeätä päätöstä, jolla on yleisvaltakunnallinen merkitys, ja varsinkin, jos se koskee välittömästi työväenluokkaa, sen vaikuttamatta tavalla taikka toisella maan poliittiseen tilaan. Ja yleensä on naurettavaa ja kevytmielistä eroittaa poliitiikka ekonomiikasta. Mutta juuri tämän vuoksi on välttämätöntä, että jokainen tällainen päätös arvioitai-siin ennakoita myöskin poliittiselta näkökannalta.

Päätelkää itse.

Nykyään voidaan pitää todistettuna, että Trotskin johtaman Tsektranin menetelmät on tuominnut itse Tsektranin käytännöllinen työ. Johtamalla Tsektrania

ja vaikuttamalla Tsektranin kautta muihin liittoihin Trotski halusi saada aikaan ammattiliittojen elpymisen ja uudestisyntymisen, saada työläiset mukaan teollisuuden elvyttämistyöhön. Mitä hän todellisuudessa sai aikaan? Selkkauksen kommunistien suurimman osan kanssa ammattiliittojen sisällä, ammattiliittojen suurimman osan selkkauksen Tsektranin kanssa, Tsektranin tosiasiallisen kahtiajakaantumisen, työväen ammatillisesti järjestyneiden „pohjakerrosten“ katkeoittumisen „komissaareihin“. Toisin sanoen, tuloksena ei ollut ammattiliittojen uudestisyntyminen, vaan vieläpä itse Tsektranin alkoi hajaantua. Epäilemättöä on, että jos Tsektranin menetelmät olisi siirretty myös muihin liittoihin, niin niissä olisi syntynyt samanlaisia selkkauksia, kahtiajakaantumista ja hajaantumista. Tuloksena meillä olisi ollut hajaannusta ja kahtiajakaantumista työväenluokan keskuudessa.

Voiko työväenluokan poliittinen puolue jättää huomioimatta nämä tosiseikat? Voidaanko väittää, että maamme poliittisen tilan suhteen on samantekevää, onko meillä yhtenäisiin ammattiliittoihin yhdistetty työväenluokka vai toisilleen vihamielisiksi ryhmiksi hajoitettu työväenluokka? Voidaanko sanoa, että joukkoihin suhtautumisen menetelmien arvioinnissa poliittisella seikalla ei saa olla minkäänlaista osuutta, että politiikalla siinä ei ole mitään tekemistä?

On selvää, että ei voida.

VSNNT:ssa ja sen kanssa liitossa olevissa tasavalloissa on nykyään väestöä noin 140 miljoonaa. Siitä on 80 % talonpoikaista. Tällaisen maan hallitsemiseksi täytyy Neuvostovallan nauttia työväenluokan lujaa luottamusta, sillä tällaista maata voidaan johtaa

vain työväenluokan kautta ja työväenluokan voimilla. Mutta työläisten enemmistön luottamuksen säilyttämiseksi ja lujittamiseksi on kehitettävä järjestelmällisesti työväenluokan tietoisuutta, omintakeista toimintaa ja aloitteellisuutta, on kasvatettava työväenluokkaa järjestelmällisesti kommunismin hengessä järjestämällä se ammattiliittoihin ja saamalla se mukaan kommunistisen talouden rakennustyöhön.

Ilmeistä on, että tätä tehtävää ei voida toteuttaa pakoittamismenetelmillä eikä ammattiliittojen „ravis-telemisellä“ ylhäältäkäs in, sillä nuo menetelmät hajoittavat työväenluokkaa (Tsektran!) ja synnyttävät epäluottamusta Neuvostovaltaa kohtaan. Sitä paitsi on helppo ymmärtää, että pakoittamismenetelmillä yleensä puhuen ei voida kehittää joukkojen tietoisuutta eikä myöskään niiden luottamusta Neuvostovaltaa kohtaan.

On selvää, että vain „proletaarisen demokratian normaaleilla menetelmillä liittojen sisällä“, vain vakuuttamismenetelmillä voidaan työväenluokka liittää lujasti yhteen, kohottaa sen omintakeista toimintaa ja lujittaa sen luottamusta Neuvostovaltaan, luottamusta, joka on nykyään niintärkeä maan nostattamiseksi taisteluun taloudellista rappiotilaa vastaan.

Kuten näette, politiikka puhuu myöskin vakuuttamismenetelmien puolesta.

Tammikuun 5 pnä 1921

„Pravda“ № 12,
tammikuun 19 pnä 1921
Allekirjoitus: J. S t a l i n